

Vihorlatské múzeum v Humennom

**Vyhodnotenie plánu práce a kultúrnych aktivít
za rok 2016**

Humenné, január 2017

Mgr. Vasil Fedič
riaditeľ múzea

ÚVOD

Vihorlatské múzeum v Humennom je regionálnym múzeom so zbernou oblasťou predstavujúcou okresy Humenné, Snina a Medzilaborce. V rámci špecializácie sa múzejným spôsobom venuje rómskej problematike na území Prešovského a Košického samosprávneho kraja. Výsledky činnosti sú prezentované prostredníctvom štyroch stálych expozícií (umelecko-historická, prírodovedná, sakrálna a expozícia ľudovej architektúry a bývania – skanzen) a galerijných a múzejných výstav.

V sledovanom období sme v súlade s múzejnou a galerijnou prezentáciou pripravili dvanásť výstav. Samotnej inštalácii predchádzala kvalitná príprava s dôrazom na multimediálnu prezentáciu a premyslenú propagáciu. Najviac širokú verejnosť zaujali Karpatská kraslica, Historické fajky, Skrytá krása divokej prírody, Výtvarné spektrum, Ikony. Posilňovanie identity a značkovej politiky múzea prostredníctvom umiestňovania logotypu a názvu múzea na všetkých tlačových a trojrozmerných materiáloch ako múzejných komunikačných kanáloch a priamy marketing zacielený na školy, hotely, detské ubytovacie zariadenia počas letných prázdnin, kultúrne inštitúcie a cestovné agentúry v rámci PSK a KSK, pričom v sledovanom období bolo súhrne mediálne obsadených viac než 750 informačných kanálov, čo prispelo k zvýšeniu počtu návštevníkov.

Celkovo nás v roku 2016 navštívilo 32 295 návštevníkov, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku o 3195 osôb.

Okrem prehliadok expozícií a výstav sme pre návštevníkov pripravili aj ďalšie kultúrno-výchovne podujatia. Spomenúť možno Karpatskú kraslicu, Medzinárodný deň múzeí, súťažné prehliadky (detský hudobný folklór, Výtvarné spektrum, AMFO, Hviezdoslavov Kubín, Zemlín špiva atď.).

O výsledkoch našej práce pravidelne informujeme v miestnych, regionálnych i celoslovenských médiách. Aj tohto roku sme vydali Múzejné noviny. Školy oslovujeme prostredníctvom webovej stránky múzea a e-mailovej pošty, osobných listov riaditeľom, propagačnými materiálmi, ale aj osobným pozvaním.

Vihorlatské múzeum je úspešné aj v získavaní financií z rozličných projektových schém. Z grantovej schémy Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (2 projekty), Fondu pre podporu umenia (7 projektov). Ďalšie projekty sme zaslali na Úrad vlády SR – kultúra národnostných menšín (4 projekty), nadácia Matice slovenskej (1 projekt). Na konkrétne

projekty prispelo finančne i mesto Humenné (5 projektov). Celkovo sme takto získali na realizáciu podujatí a reštaurovanie zbierkových predmetov 55.657,- €.

Činnosť múzea zabezpečovalo 29 zamestnancov múzea. Veľmi kladne je potrebné hodnotiť množstvo práce, ktoré sme urobili svojpomocne pri údržbe a opravách v skanzene a exteriérov kaštieľa.

Prešovský samosprávny kraj začal v júni 2015 realizovať II. etapu rekonštrukcie kaštieľa v Humennom, ktorá pokračovala za plnej prevádzky múzea aj v 1. polroku 2016. Ukončená bola v júli 2016 a stavba bola slávnostne odovzdaná 14. 11. 2016.

Vihorlatské múzeum v Humennom promptne reagovalo aj na neplánované úlohy. Je potrebné povedať, že múzeum operatívne a kvalifikovane, k spokojnosti odbornej i laickej verejnosti plnilo svoje funkcie vyplývajúce z jeho štatútu. Plynule sme do svojej činnosti zaradili aktivity vyplývajúce z dodatku k zriaďovacej listine a týkajúce sa zabezpečenia úloh osvetovej činnosti.

Organizácia práce a aktivita pri zabezpečovaní finančných prostriedkov zo strany Vihorlatského múzea v Humennom spolu so starostlivosťou o túto kultúrnu inštitúciu zo strany zriaďovateľa je efektívna a spoločensky prospešná.

I. VEDECKO – VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

VČ 1/2016 V rámci prvej etapy rekonštrukcie kaštieľa v Humennom pokračoval archeologický výskum (vedúca výskumu Dr. Strakošová) prebiehajúci od júna 2015 a pozostávajúci zo sledovania a dokumentácie výkopových prác spojených s výkopom drenážneho potrubia na odvod dažďovej vody po celom obvode stavby. Postup prác bol pravidelne kontrolovaný Krajským pamiatkovým úradom v Prešove. Výskum bol ukončený 1. júla 2016. Získaný materiál a poznatky boli spracované vo výskumnej dokumentácii z archeologického výskumu v rozsahu 285 strán.

VČ 2/2016 Úloha nerealizovaná v dôsledku pracovnej vyťaženia riaditeľa múzea, ktorý pôsobil aj ako vedúci odboru kultúry Prešovského samosprávneho kraja.

VČ 3/2016 Pri výskume havarovaných alebo zostrelených sovietskych a nemeckých lietadiel v regióne Horného Zemplína v období 1944 – 1945 Ing. Thomka pokračoval vo výskume v teréne na lokalite Osadné. Výskum pokračoval v Medzilaborciach, pri Zubnom a Čabalovciach. Z výskumu bola realizovaná fotografická a filmová dokumentácia.

VČ 4/2016 Mgr. Hafincová postupne kompletizovala biografie a tvorbu akademických maliarov Horného Zemplína – v textovej forme. V texte sú spracovaní akademickí maliari: Borecký, Čabala, Dubay, Gaj, Klimčák, Kornúcik, Kresila, Muška, Rogovský, Smolák, Sekela, Stankoci.

VČ 5/2016 Etnografický výskum v Nechválovej Polianke v súvislosti s pripravovanou akvizíciou krčmy nebol realizovaný.

VČ 6/2016 Výskumná úloha nebola realizovaná z dôvodu plnenia iných úloh múzea.

VČ 7/2016 V rámci plnenia úlohy navštívila Mgr. Tirpáková Štátny oblastný archív v Nižnej Šebastovej, Borsod—Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár Sátorajújheky, štátnu vedeckú knižnicu v Prešove. Získané ďalšie materiály týkajúce sa Drugethovcov a architektonického

vývoja renesančného kaštieľa v Humennom. Získané kópie dokumentov / r. 1647 – 1876/ následne prekladala z latinčiny. Ďalšie informácie získala druhotne z už publikovaných prameňov a online prameňov (napr. na MOL – Arcanum Adatbázis Kft.). Okrem toho zhromažďovala dobové vyobrazenia kaštieľa na fotografiách a pohľadniciach (rok 1896, online: www.fortepan.hu).

VČ 8/2017 V apríli 2016 začal malakozoologický výskum na vybraných stacionároch v zbernej oblasti VM, konkrétne na lokalitách: sútok Laborca a Cirochy, Jasenov – starý kameňolom, Jasenov – hradný vrch, Humenné- sídl. Pod Sokolejom – starý lom. Cieľom je štúdium druhového zloženia spoločenstiev mäkkýšov – konkrétne suchozemských ulitníkov. Na uvedených stacionároch bol nazbieraný materiál – ulity (prázdne) aj živé jedince (z nich boli ulity vypreparované), ktoré sú postupne triedené a determinované. Determinácia materiálu stále prebieha. Výskum bude pokračovať aj počas vegetačnej sezóny v r. 2017. Po ukončení výskumu budú získané výsledky spracované do odbornej štúdie. Nazbieraný a determinovaný materiál bude odoslaný na revíziu a následne zaradený do zbierkového fondu múzea.

II. ÚLOHY MÚZEA NA ROK 2016

A/ Úsek spoločenských vied a regionálnych dejín

A 1/2016 Múzeum zastúpené Dr. I. Strakošovou realizovalo (3. 5. – 11. 11. 2016) v spolupráci so Združením na záchranu Brekovského hradu ďalšiu etapu výskum na hrade Brekov v súvislosti s jeho obnovou. Zamerali sme sa na doskúmanie vstupu do východnej hospodárskej budovy a na vstupný priestor do východnej časti južné paláca na hornom hrade. Získaný materiál a poznatky boli spracované vo výskumnej dokumentácii z archeologického výskumu v rozsahu 280 strán. Zároveň prebiehali práce (6. 6. – 4. 11. 2017) aj na výskume pri záchrane hradu Jasenov, ktoré zastrešuje obec Jasenov. Na tejto lokalite sme začali s výskumom v priestore vstupu do jadra hradu a pokračovali aj na prácach v priestore zdvojenej severnej parkánovej hradby. Získaný materiál a poznatky boli spracované vo výskumnej dokumentácii z archeologického výskumu v rozsahu 175 strán.

H 1/2016 Získali sme (Dr. Strakošová) ďalšie materiály týkajúce sa kaštieľa v Humennom medzi rokmi 1918 – 1964 z archívu Pamiatkového úradu SR, pobočky štátneho archívu v Humennom. Ďalšie poznatky sme získali z publikácie venovanej archívárovi O. Gergelymu a zo spomienok manželky Imricha Andrassyho Stelly. Materiály sa týkajú osudu kaštieľa a jeho vybavenia, návrhov na rekonštrukciu a ďalšie využitie. V súčasnosti máme k dispozícii 51 kópií archívnych dokumentov. V zbere materiálu budeme naďalej pokračovať.

H 2/2016 Jednotlivé texty (latinsky) z medailónov uhorských panovníkov na plátnach (izba uhorských kráľov) boli fotograficky zdokumentované. Nasledovala ich transkripcia (Mgr. Tirpáková) a preklad nemej poškodených nápisov. Zároveň boli opravené chyby a doplnené písmená v latinských textoch. Začali sme s vyhľadávaním konkrétnych zdrojov, z ktorých boli prevzaté jednotlivé charakteristiky panovníkov (napr. Kronika uhorských kráľov zvaná Dubnická, kronika Jána z Turca, Sperfoglova kronika, Kronika magistra Jána o Ľudovítovi Veľkom atď.).

H 3/2016 Doplnenie údajov pre sakrálnu expozíciu spracovávame v rámci štúdia o kaštieli v Humennom. V plnení tejto úlohy budeme pokračovať aj v roku 2017.

H 4/2016 Múzeum pravidelne dokumentuje súčasný vývoj a dianie vo svojej zbernej oblasti, t. j. rôzne kultúrno-spoločenské akcie, športové podujatia (napr. kladenie vencov pri príležitosti výročia ukončenia 2. svetovej vojny, mítingu SMERu, podujatia kultúrneho leta, seminár o kultúrnych pamiatkach na Zemplíne). Priebežne dokumentujeme vlastnú činnosť (napr. Hviezdoslavov Kubín, Karpatská kraslica, MDM, Výtvarné spektrum, Ikony). Získaný materiál doplnil foto archív múzea.

H 5/2016 Úloha nerealizovaná z dôvodu plnenia iných úloh. S riešiteľom úlohy bol k 30. 6. 2016 rozviazaný pracovný pomer.

H 6/2016 Úloha nerealizovaná z dôvodu plnenia iných úloh. S riešiteľom úlohy bol k 30. 6. 2016 rozviazaný pracovný pomer.

NA 1/2016 Prieskum v archívnych fondoch Slovenskej akadémie vied zameraným na výskum ľudových piesní v regióne Horného Zemplína nebol realizovaný z dôvodu plnenia iných pracovných úloh riešiteľa (Mgr. Fundák).

OS 1/2016 Výskum pôsobenia rusínskych dychových hudieb bol priebežne realizovaný počas celého sledovaného obdobia Mgr. Kerekaničom a J. Kammerom. Pri plnení úlohy konzultoval riešiteľ na katedre hudobnej výchovy PU v Prešove. Je spracovaná história všetkých rusínskych dychových hudieb (Ulič, Habura, Medzilaborce, Helcmanovce, Snina), boli zaznamenané rozhovory s jednotlivými pamätníkmi histórie všetkých rusínskych dychových hudieb audio a video, reprodukcie dostupných fotografií. Následne bude potrebné materiál pripraviť do formátu na dokumentárne pracovanie o dychových hudbách.

OS 2/2016 Prehľad fungujúcich folklórnych súborov a skupín v regióne bol spracovaný Mgr. Kerekaničom v tabuľkovej podobe s uvedením názvu, adresy zriaďovateľa, mena vedúceho, tel. č. a e-mailovej adresy. Na území okresov Humenné, Snina a Medzilaborce funguje 6 folklórnych súborov, 12 zvykoslovných folklórnych skupín, 36 speváckych skupín a 4 detské spevácke skupiny. Prehľad uložený u Mgr. Fundáka.

G 1/2016 V sledovanom období sme pre návštevníkov pripravili a realizovali nasledovné výstavy:

Prieniky a spojenia (fotografická výstava)	10. 12. 2015 – 31. 1. 2016
Insitný maliar Michal Sirík	10. 12. 2015 – 31. 1. 2016
Anton Frič – Utečenci z Iraku	5. 2. – 29. 2. 2016
H/AMFO Roberta Spielmana 2016 (regionálna súťažná prehliadka)	5. 2. – 29. 2. 2016
Karpatská kraslica 2016	10. 3. – 8. 4. 2016
Martin Demjan – Krajina vo mne (fotografická výstava)	10. 3. – 8. 4. 2016
Historické fajky	22. 5. – 30. 6. 2016
M. Kudzia – Farebné impresie	22. 5. – 30. 6. 2016
Výtvarné spektrum 2016 (krajská súťažná prehliadka)	3. 6. - 30. 6. 2016
Skryté krásy divokej prírody (výstava fotografií)	7. 6. – 30. 6. 2016
Michal Škrovina – Príbehy môjho života (sprievodná výstava podujatia INSITA 2016)	14. 7. – 31. 8. 2016
Michal Čabala – Výber z tvorby	8. 9. – 30. 11. 2016
J. Česla – Tajomné savany africké	7. 10. – 30. 11. 2016
Ikony (zbierka M. Urbaníka)	8. 12. – 31. 12. 2016
O. Dubay – Výber grafiky	4. 7. – 31. 12. 2016

Uvedené výstavy pripravili a realizovali pracovníci múzea (Mgr. Mišková, Mgr. Hafincová, Mgr. Fundák, Dr. Andrejčáková, Ing. Thomka, Dr. Strakošová, p. Pasternák, p. Gnipová, p. Gubík) svojpomocne, zabezpečili ich propagáciu v médiách (Mgr. Fedičová), prostredníctvom pútačov i internetu. Foto a video dokumentáciu zo všetkých výstav konaných počas roka realizoval a spracoval J. Kammer. Návštevnosť jednotlivých výstav je uvedená v závere tohto vyhodnotenia.

G 2/2016 Múzeum pripravilo (Mgr. Mišková, Mgr. Hafincová, Mgr. Fundák, J. Kammer) a realizovalo XII. ročník medzinárodného plenéru INSITA 2016. Uskutočnil sa v priestoroch expozície ľudovej architektúry a bývania od 10. do 15. júla a zúčastnilo sa ho 14 autorov zo Slovenska, Poľska, Čiech, Ukrajiny, Srbska. Sprievodným podujatím bola výstava Michala Škrovinu *Príbehy môjho života*. Celé podujatie bolo dokumentované (kamera a foto) – otvorenie, rozhovory s účastníkmi, reprodukcie prác, prehliadka umelecko-historickej expozície humenského kaštieľa, vzdelávací program s výkladom o hrade Čičva a improvizovaná vernisáž realizovaných diel. Nasledovala strihová práca k filmovému dokumentu z podujatia a prenos na DVD disky. Okrem toho bola spracovaná a vydaná brožovaná publikácia venovaná podujatiu.

G 3/2016 Virtuálnu výstavu umeleckých diel umiestnených v umelecko – historickej expozícii spracovala Mgr. Hafincová do podoby výstavy v grafickom programe.

G 4/2016 Mgr. Hafincová priebežne doplňovala a aktualizovala bibliografické údaje týkajúce sa umelcov pochádzajúcich a tvoriacich v našom regióne.

B/ Úsek prírodných vied

PV 1/2016 Pre prezentáciu Krásy prírody a jej ochrana boli vybrané fotografie, ktoré boli spracované (sken) a spracované boli popisky k nim. Okrem toho boli pripravené v rámci cyklu vzdelávacích aktivít pre základné školy na šk. rok 2016/2017 prezentácie *Život v lese – ekológia, botanika, zoológia*, ako aj *Život na brehu a vo vode*.

PV 2/2016 Cieľom prezentácie prírodovedných pozoruhodností Horného Zemplína je priblížiť širokej verejnosti a školskej mládeži prírodné krásy a zaujímavosti regiónu virtuálnou formou. Dr. Andrejčáková vyhľadala a zhromaždila obrazový a popisný materiál zo zdrojov: fotoarchív Vihorlatského múzea, správa NP Poloniny, správa CHKO Východné Karpaty, internet. Vzhľadom na potrebu doriešenia techniky spracovania prezentácie a autorských práv k fotografiám bude po dohode s p. riaditeľom realizácia tejto úlohy presunutá na r. 2017.

PV 3/2016 V spolupráci s CHKO Východné Karpaty a NP Poloniny múzeum pripravilo (Dr. Andrejčáková, Ing. Thomka) a realizovalo podujatie EKO DNI 2016 (7. – 10. 6. 2016). Pri príležitosti Svetového dňa životného prostredia (5. jún) bolo cieľom poukázať na nutnosť poznať a chrániť prírodné bohatstvo, ktoré sa nachádza v našej zbernej oblasti. V kontexte globálnych problémov životného prostredia ukázať možnosti riešenia konkrétnych problémov zo zameraním na školskú mládež (ZŠ, SŠ). Súčasťou podujatia bola výstava fotografií SKRYTÉ KRÁSY DIVOKEJ PRÍRODY (Slovenská asociácia fotografov prírody), prehliadka prírodovednej expozície, environmentálne aktivity a besedy s pracovníkmi CHKO VÝCHODNÉ KARPATY (Ing. Macková) a NP POLONINY (Mgr. I. Buraľová) a premietanie filmov s enviro tematikou (napr. PÚŤ VODY, rež. Z. Vlach). Zo strany škôl bol o podujatie veľký záujem. Podujatia sa zúčastnilo spolu 221 detí, z toho 118 študentov SŠ a 103 žiakov ZŠ z Humenného a okolia. Podujatie bolo propagované v regionálnych médiách – inzercia, prostredníctvom plagátov a po ukončení podujatia – článok uverejnený v regionálnej tlači. V rámci dokumentácie bolo podujatie zaznamenané aj na propagačné

III. AKVIZIČNÁ ČINNOSŤ

AČ 1/ 2016 V priebehu sledovaného obdobia pribudlo do zbierok múzea 27 predmetov kultúrnej hodnoty do fondov starších dejín (10 kusov), umenia (16 kusov) a etnografie (1 kus). Z uvedených 27 predmetov bolo 7 kusov (historický nábytok) získaných kúpou v celkovej hodnote 30 300,- €, zvyšok získalo múzeum darom. Ide hlavne o diela vytvorené účastníkmi medzinárodného plenéru insitného umenia INSITA 2016. Ďalšie súbory predmetov pribudli z archeologických výskumov realizovaných múzeom (3 súbory = 1968 ks) a malakozoologického výskumu (1 súbor). Spracovali sme aj návrhu na nákup súboru predmetov „Stolárska dielňa“, ktorý bol schválený Komisiou pre tvorbu zbierok múzea. Avšak po získaní financií na nákup, majiteľ od predaja odstúpil (proces trval viac než 1 rok).

AČ 2/2016 Nákup historického objektu pre skanzen – krčma z Nechválovej Polianky nebol realizovaný pre nedostatok finančných prostriedkov. Realizácia bola presunutá na rok 2017.

AČ 3/2016 Odborná knižnica múzea je doplňovaná v rámci predplatného odbornými časopismi, ako aj publikáciami, ktoré získavame darom alebo výmenou (28 ks). Knižnicu využívajú odborní pracovníci múzea a prezenčne záujemcovia prevažne z radov študentov stredných a vysokých škôl. Archív múzea je dopĺňaný správami o výsledkoch výskumnej činnosti (napr. nálezové správy z archeologických výskumov). Fotoarchív bol doplnený dokumentáciou podujatí usporiadaných múzeom, napr. vernisáže výstav, MDM, Karpatská kraslica, Insita, Zemplin špiva, služba v cerkvi (8. 11., audio dokument a fotografie), slávnostné ukončenie I. etapy rekonštrukcie kaštieľa (14. 11., fotodokument), fotografovanie kaštieľa priečelie a arch. detaily – exteriér, medzinárodná súťaž záchranárov „Záchrana 2016“ v skanzene (13. 10., foto a video dokumentácia), čítanie literatúry v kaštieli – žiaci škôl (24. 10. fotodokument) Skopírovaný bol dokumentárny 8mm film Hniezdo pre vodu zo zátopovej oblasti Starina.

AČ 4/2016 Komisia pre tvorbu zbierok VM v Humennom v sledovanom období zasadala dvakrát.

IV. SPRÁVA, EVIDENCIA, OCHRANA ZBIERKOVÉHO FONDU

EO 1/2016 V druhostupňovej evidencii boli spracované všetky zbierky získané do fondu múzea v roku 2015 a 2016, spolu 164 prírastkových čísel v evidencii 1. a 2. stupňa. Tieto boli následne zadané do systému ESEZ 4G ako to predpisuje zákon č. 206/2009.

EO 2/2016 V systéme CEMUZ - ESEZ4G – boli okrem prírastkov za rok 2015 spracovávané v prvo aj druhostupňovej evidencii (Dr. Strakošová) zbierky fondu numizmatiky, a to 712 záznamov v prvostupňovej evidencii a 553 záznamov v druhostupňovej evidencii.

EO 3/2016 Dr. I. Strakošovou bola spracovaná výskumná dokumentácia z výskumov Brekov – hrad 2015 (294 strán) a lokality Jasenov – priemyselná zóna – negatívny výskum

z roku 2012 (43 strán). Po ukončení výskumov bola spracovaná nálezová správa z výskumu Humenné – kaštieľ (285 strán), Brekov – hrad 2016 (280 strán) a Jasenov – hrad 2016 (175 strán). Dokumentácia bola odovzdaná na posúdenie PÚ SR. Na základe ich stanoviska boli tieto doplnené a uložené v archíve KPÚ Prešov.

EO 4/2016 Múzeum pripravilo v spolupráci a Obchodnou akadémiou v Humennom nové priestory pre depozitár. Boli rozdelené miestnosti pre jednotlivé oddelenia. Inštalovaná bola EZS a začali sme so sťahovaním zariadenia. Prevezené boli kovové regály (asi 90 %), z ktorých viac než polovica bola zmontovaná. Zabalený a pripravený na prevoz bol zbierkový fond novších dejín, časť zbierky starších dejín a rozmerovo menšie predmety etnografického oddelenia (textílie, dielenské náradie, kuchynské vybavenie, atď.). Práce boli prerušené z dôvodu nedoriešenia financovania nových priestorov. V jestvujúcom depozitári pokračujeme v ošetrovaní zbierok vo fonde národopisu (I. Gubík, M. Kunco). Na základe zákona č. 206/2016 Zb. v znení neskorších predpisov bol spracovaný (Dr. I. Strakošovou) a doplnený depozitárny režim pre depozitárne priestory na Námestí slobody a v priestoroch kaštieľa).

EO 5/2016 V rámci inventarizácie majetku v správe múzea bola vykonaná inventarizácia zbierkového fondu archeológie, numizmatiky, rímskej kultúry a umeleckej zbierky. Nedostatky neboli zistené. V rámci inventarizácie prebiehala aj kontrola stavu zbierkových predmetov. Na vyradenie neboli navrhnuté žiadne predmety.

EO 6/2016 ID štítkom boli označené (Mgr. Hafincová, Ing. Čopák) zdigitalizované diela uložené v depozite umenia v kaštieli Humenné.

EO 7/2016 Zbierky z oblasti rímskej kultúry sú vo vyhovujúcom stave, nie sú poškodené.

EO 8/2016 Úloha nerealizovaná. Sťahovanie bolo pozastavené z dôvodu doriešenia financovania prenajatých priestorov.

EO 9/2016 Na spracovaní foto a video archívu bývalého VOS pracoval p. Kammer. Negatívy fotografií z jednotlivých podujatí sú postupne skenované. Zároveň boli fotograficky zdokumentované materiály určené na uloženie do archívu v Humennom a ďalšie materiály týkajúce sa osvetovej činnosti (pracovníci, kolektívy, akcie – plagáty, brožúry atď.) Bol spracovaný zoznam zdokumentovaných akcií z obdobia osvetového strediska.

EO 10/2016 Spracovaný bol (Dr. I. Strakošová) rokovací poriadok Komisie pre tvorbu zbierok, smernica pre nakladanie so zbierkami a dodatok k nej na základe výnosu MK SR o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty. Komisia pre tvorbu zbierok ho uplatňuje pri svojich rokovaníach.

V. KULTÚRNO-VÝCHOVNÁ, METODICKÁ, PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ

KV 1/2016 Pracovníci múzea poskytujú návštevníkov kvalitný odborný výklad v jednotlivých expozíciách a na výstavách. Prepracované boli lektorské texty pre umelecko-historickú expozíciu a prírodovednú expozíciu (aj s anglickou jazykovou mutáciou). Zvyšujeme kvalitu cudzo jazyčných lektorských výkladov a pravidelne sledujeme návštevnosť. Jej vyhodnotenie je v závere tejto správy.

KV 2/2016 O práci múzea, výsledkoch výskumnej činnosti a kultúrnych aktivitách pravidelne informujeme širokú verejnosť prostredníctvom regionálnych i celoslovenských médií (Humenská televízia, TV Zemplín, Rádio Regína, Nový čas, Podvihorlatské noviny, Slovenský východ, TASR). Webovú stránku múzea pravidelne aktualizujeme.

Riaditeľ múzea, Mgr. Fedič poskytol rozhovory miestnym aj celoslovenským médiám o činnosti múzea, priebehu II. etapy rekonštrukcie kaštieľa v Humennom.

RNDr. Andrejčáková uverejnila v Humenských novinách 16/2016 článok o nových druhoch fauny v našom regióne a v regionálnych médiách článok o priebehu EKO DNÍ 2016, a článok Staré odrody jabloní v skanzene v Humennom pri príležitosti Medzinárodného dňa pôvodných odrôd jablák (21. 10.).

Mgr. Fedičová – pravidelne informuje printové médiá (Podvihorlatské noviny, Humenské noviny, Slovenský východ/Humenský Expres, Sninské noviny), rozhlas (RTVS - Rádiovíkend, Regina, Patria, Expres), televízia (mestská Humenská televízia), tlačová agentúra TASR, vývesková služba mesta Humenné, internet (webová stránka múzea, webová stránka mesta, webová stránka PSK, w-stránka TIK Humenné, spravodajské informačné portály regiónu – Humenné 24, Humencanonline, Naše Humenné a ďalšie, informačné portály PSK, KOČR Severovýchod, OOCR Horný Zemplín, informačný portál Zväzu múzeí na Slovensku). V danom období bolo mediálne spracovávaných viac než 30 tematických informačných okruhov s marketingovým zameraním na vyvolanie pozornosti informovaním o ponuke múzea prostredníctvom krátkodobých akcií a uverejňovaním informácií v médiách z činnosti jednotlivých odborných úsekov múzea (14), informovanie o aktuálnych podujatiach múzea formou informatívnych pozvánok a tlačových správ v médiách a na web stránke múzea (23), udržiavanie trvalého povedomia o múzeu prostredníctvom stálych rubriek a hodnotiacich správ (16).

Mgr. Fundák v printových médiách (Nový čas, Plus 7 dní, Korzár, Podvihorlatské noviny) a vysielaní Rádia Regina informoval o národopisných zbierkach múzea, o výstave Karpatská kraslica a tradíciách spojených s veľkonočnými sviatkami, o skanzene, o postupových súťažiach Hviezdoslavov Kubín Štúrov Zvolen, podujatí Kalná Roztoka v skanzene (Oživené spomienky obyvateľov Kalnej Roztoky).

Mgr. Kerekanič uverejnil v miestnych printových médiách články o priebehu a výsledkoch regionálnej a krajskej súťaže detského hudobného folklóru, regionálnej súťaže dospelého hudobného folklóru, festivalu národnostnej vzájomnosti konanom v skanzene, konferencii Odkaz A. I. Dobrianskeho pre súčasnosť, festivalu detských spevákov Zo struny na strunu, festivalu rusínskych piesní Spevy môjho rodu a Zemplín špiva.

Mgr. M. Mišková v rozhovore pre Rádio Regina informovala o diele a publikácii venovanej M. Sirikovi a v RTVS o prebiehajúcich fotografických výstavách (Utečenci z Iraku a AMFO 2016) V rámci jednotlivých aktivít a výstav boli pravidelné spracované informačné výstupy buď priamo v pozvánke (Martin Demjan – Krajina vo mne) alebo ako samostatná tlačová príloha k pozvánke a distribuovaná do regionálnych médií (Humenská televízia, Humenské noviny, Podvihorlatské noviny, Slovenský východ, v Rádiu Regina odzneli živé vstupy pri výstavách: Insitný maliar Michal Sirik, Anton Frič – Utečenci z Iraku, Michal Škrovina a Insita 2016 a o výstave Ikony. Pre TASR poskytla rozhovor o publikácii Miznúci svet 5.

PhDr. Strakošová spracovala a na uverejnenie (časopis ANANS) zaslala odborný

článok o výsledkoch archeologického výskumu na hrade Brekov v rokoch 2012-2015, v internetovom zborníku venovanom príspevkom z konferencie (pripravenej Slovenským národným múzeom) uverejnila príspevok o histórii kaštieľa a osude Andrassyovcov medzi rokmi 1918 – 1964, poskytla rozhovor pre HnTv o výsledkoch arch. výskumu v rámci II. etapy rekonštrukcie kaštieľa, pre Korzár rozhovor o architektúre kaštieľa, pre TASR o aktuálnej výstave fajok, pre RTvS o reštaurovaní izby uhorských kráľov (aj v tlačenej podobe pre Podvihorlatské noviny a vysielanie Telereginy na 2. programe RTvS) . Po ukončení rekonštrukcie kaštieľa poskytla časť informácií RTvS, Novému času, TV JOJ a Rádiu Regína, pre Rádio Lumen rozhovor o kaštieli, archeológii a múzeu. Rozhovor venovaný problematike vykurovania. Okrem toho pravidelne publikovala informácie o predmete mesiaca na web stránke múzea a v Podvihorlatských novinách (júl, október až december).

Mgr. Tirpáková spracovala článok do časopisu Múzeum, v novinách Slovenský východ uverejnila príspevok Latinské nápisy v izbe uhorských kráľov, ako aj informácie o predmete mesiaca (august, september).

Všetci odborní pracovníci múzea spracovali príspevky do Múzejných novín 2016.

KV 3/2016 Prostredníctvom e-mailov, miestnych a regionálnych denníkov a televízií pravidelne informujeme (odborní pracovníci) základné a stredné školy, ako aj základné umelecké školy v regióne (Humenné, Snina, Medzilaborce, Vranov, Strážske, Michalovce, Svidník, Stropkov) o aktuálnych výstavách a podujatiach

Bol pripravený cyklus edukačných aktivít (prezentácie v Power Point-e, pracovné listy ku každej téme - spolu 167 úloh) v súlade s obsahom učebnice biológie pre 5. a 6. ročník ZŠ na 4 témy: Život v lese, Život vo vode a na brehu, Lúky, pasienky a polia a téma Život s človekom a v ľudských sídlach. Edukačné aktivity majú formu prezentácie daného tematického celku, prehliadky prírodovednej expozície s odborným výkladom a následnou samostatnou prácou žiakov priamo v prírodovednej expozícii (práca v skupinách – pracovné listy). Riaditeľom ZŠ v našom regióne bol 2x e-mailom zaslaný ponukový list (na konci šk. roka 2015/2016 a v auguste 2016 – pred začiatkom nového šk. roka) a v priebehu septembra Dr. Andrejčáková osobne navštívila ZŠ v Humennom, kde učiteľom biológie odovzdala ponukový list a informovala ich o možnosti zúčastniť sa týchto edukačných aktivít.

KV 4/2016 Poskytujeme odbornú a metodickú pomoc záujemcom v oblasti histórie (dejiny kaštieľa, historický nábytok), numizmatiky (určovanie mincí), prírodných vied a ochrany prírody (seminárne a diplomové práce), fotografie, výtvarného umenia (semináre k podujatiu H/AMFO, Výtvarné spektrum, fotografický plenér) a folklóru (štrnástim speváckym skupinám, štyrom folklórnym súborom, osemnástim detským spevákom a dvadsiatim dvom dospelým spevákom).

Pracovníci múzea sa zúčastňujú odborných seminárov nielen ako pasívni poslucháči, ale aj aktívny účastníci s prednáškami (Andrejčáková, Fundák, Mišková, Strakošová, Kerekanič, Tirpáková). Mgr. Fundák sa aktívne podieľa na práci Zväzu múzeí na Slovensku – sekcia múzea v prírode.

KV 5/2016 Úloha nerealizovaná.

KV 6/2016 P. Fakraš ako dokumentátor vykonal zálohovanie archívnych dát umiestnených na mediálnych nosičoch (CD, DVD, videopásy) dokumentačného oddelenia múzea.

KV 7/2016 Internetová stránka múzea je pravidelne doplňovaná a aktualizovaná oddelením marketingu v spolupráci s odbornými pracovníkmi múzea.

KV 8/2016 Odborní pracovníci v rámci svojej činnosti dopĺňajú informácie štúdiom odbornej literatúry a časopisov (Historický časopis, Slovenský národopis, Pamiatky a múzea, Múzeum atď.) v knižnici múzea a účast'ou na odborných seminároch. Zúčastnili sa (Mgr. Fundák, Mgr. Fedičová, Dr. Andrejčáková) na odborných seminároch a podujatiach - vedecká rada pri SNM Martin, valné zhromaždenie ZMS, konferencia o bezbariérovosti múzeí (Stará Ľubovňa), zasadnutie UMP v Starej Ľubovni, stretnutie metodikov osvetových stredísk (Liptovský Mikuláš).

KV 9/2016 Mgr. Kerekaničom boli realizované hudobné i spevácke tvorivé dielne pred festivalmi – Festival národnostnej vzájomnosti, Zo struny na strunu, Zemplín špiva, Spevy môjho rodu; tanečné pre členov folklórneho súboru Chemlon a pre ďalších záujemcov tanečná tvorivá dielňa manželov Marušinových v decembri.

VI. EDIČNÁ ČINNOSŤ

EČ 1/2016 Jednotliví odborní pracovníci pripravili príspevky a riaditeľ múzea Mgr. Vasil Fedič a Mgr. Jana Fedičová spracovali návrh a do tlače pripravili Múzejné noviny 2016. Múzejné noviny vyšli v celofarebnej verzii, mali dvanásť strán a náklad 600 ks.

EČ 2/2016 „Renesančný kaštieľ v Humennom“ - pokračujeme v zhromažďovaní dostupných archívnych materiálov a do Fondu na podporu umenia sme spracovali projekt k vydaniu publikácie. Tento však nebol podporený.

EČ 3/2016 85. rokov stolného tenisu – publikácia nebola vydaná.

EČ 4/2016 Práca PhDr.J. Komu Kroje Horného Zemplína nebola vydaná

EČ 5/2016 Projekt Piesne Márie Čokynovej nebol podporený Úradom vlády SR a publikácia nebola vydaná.

EČ 6/2016 Do audio podoby boli spracované (Mgr. Kerekaničom a J. Kammerom) vybrané ľudové piesne rusínske a zemplínske s vojenskou tematikou.

EČ 7/2016 Mgr. Mišková pokračovala v zhromažďovaní spomienok Humenčanov pre publikáciu Miznúci svet 5. Zrealizované boli videonahrávky spomienok J. Bocana, M. Kaša, K. Valka, E. Spiezovej, M. Olejáša, M. Haľka, M. Nitkulinca, J. Dobrovodského, M. Babjakovej, V. Petrunčíkovej, M. Onuferovou, O. Kurejovou a ďalšími. Ďalej bol spracovávaný prepis rozhovorov, vyber fotografií a príprava do tlače. Publikácia vyšla v náklade 400 ks vo formáte A5 a bola prezentovaná 28. decembra 2016 na stretnutí Humenčanov s bohatým kultúrnym programom.

EČ 8/2016 Ku každému podujatiu a jednotlivým výstavám sú podľa požiadaviek odborných pracovníkov vytvorené propagačné materiály (pozvánky, plagáty, letáky) a je zabezpečená ich distribúcia. Takto sme zabezpečili textovú a obrazovú prípravu pozvánky, letáku a tlač na podujatia: H/ AMFO Roberta Spielmanna 2016, Anton Frič: Utečenci z Iraku , k uvedeniu monografie Sirik, Martin Demjan – Krajina vo mne, Karpatská kraslica 2016, Medzinárodný deň múzeí 2016, Historické fajky, Eko dni 2016, Michal Škrovina - Príbehy z môjho života,

ku krajskej súťaži Výtvarné spektrum 2016, Odkaz Duchnoviča pre súčasnosť, Jozef Česla : Tajomné savany africké. Obsahovo sme pripravili (text a fotografie) a do tlače zadali skladačku k Výtvarnému spektru 2016 (formát A3, náklad 120 ks) , skladačku Fotografické inšpirácie – výstup z realizovaného 3-dňového fotografického programu (textová a obrazová časť z tvorivých výsledkov (formát A3 obojstranne, náklad 80 ks). Tiež boli pripravené pozvánky a plagáty na všetky folklórne podujatia (Spevy môjho rodu, Kalná Roztoka v skanzene, Zemplin špiva). Na realizácii sa podieľali Mgr. Hafincová, Mgr. Mišková, Mgr. Fedičová, P. Farkaš a J. Kammer.

Pripravili a realizovali sme (Mgr. Mišková) webovú stránku Fotoklubu Reflex, (autorské profily, história, aktuality...) www.fotoklubreflex.sk a podklady o 12 ročnej histórii projektu Insita (obsah jednotlivých ročníkov, menný a obsahový register účastníkov v priebehu projektu, výstavy, dokumenty) pre webstránku a www.insitahumenne.sk.

Okrem hore uvedených úloh vydalo múzeum v závere roka kalendár na rok 2017 vo formáte A3 a náklade 400 ks a použité boli fotografie Juraja Kammera. Kalendár prezentuje zrekonštruovanú budovu kaštieľa v Humennom.

VII. KULTÚRNE AKTIVITY MÚZEA V ROKU 2016

1/2016 24. ročník medzinárodnej výstavy Karpatská kraslica 2016 sa uskutočnil od 10. marca do 8. apríla 2016. V tomto ročníku predstavili autori zo Slovenska i zahraničia takmer tisíc rôznorodých kraslíc v šesťdesiatich piatich kolekciách. Popri najčastejších tradičných technikách zdobenia kraslíc, akými sú batikovanie, voskovanie, drôtovanie a olepovanie, boli na výstave zastúpené aj novšie a stále populárnejšie techniky.

V tomto ročníku boli na výstave prezentované kolekcie autorov kraslíc z Ukrajiny, ktoré sprostredkovalo Zakarpatské oblastné organizačno-metodické centrum kultúry v Užhorode. Aj v tomto roku sa do výstavy zapojili autorky zastrešene kultúrnym centrom v poľskom Przemysli. Počas trvania výstavy boli školám poskytnuté vyučovacie hodiny s ukážkami zdobenia kraslíc. Výstavu navštívilo 1670 záujemcov.

2/2016 Medzinárodný deň múzeí sa konal 20. mája 2016. V priestoroch kaštieľa sme návštevníkom ponúkli okrem iného aj prehliadku výstav Historické fajky 17. – 20. storočia zo

súkromnej zbierky pána M. Mihaliča z Košíc a výstavu Miroslava Kudziu Farebné impesie. Na záver popoludnia vystúpil na nádvorí akordeónový súbor ZUŠ v Humennom. V skanzene mohli návštevníci vidieť ukážky tradičných remesiel, ako aj zajazdiť si na koni. Popoludnie začalo pravoslávnu bohoslužbou v kostolíku z Novej Sedlice a program spestrilo vystúpenie folklórneho súboru Vihorlat zo Sniny. Návštevníci mali opäť možnosť pozorovať Slnko v spolupráci s Vihorlatskou hviezdárňou v Humennom. Špecifikáciu jednotlivých podujatí a prípravu Múzejných novín spracovali Mgr. V. Fedič a Mgr. J. Fundák v organizačnom zabezpečení. Podujatie navštívilo 978 návštevníkov

3, 4/2016 Dňa 1.4.2016 sa v priestoroch Vihorlatského múzea v Humennom uskutočnil ďalší ročník okresného kola regionálnej súťaže detských ľudových spevákov, detských folklórnych speváckych skupín a detských ľudových hudieb pod názvom „Zo struny na strunu“. Zúčastnilo sa na nej 78 detských sólo spevákov, 3 duetá, 3 spevácke skupiny a 1 ľudová hudba. Odborná porota v zložení: PaedDr. Miroslav Kobelák, PhD. Miroslav Dzijak a Gejza Lakatoš. Najlepší z jednotlivých kategórií postupovali na krajskú súťaž detského hudobného folklóru do Raslavič, na festival detskej ľudovej piesne Zemplín špiva a na festival detskej rusínskej piesne Spevy môjho rodu.

5/2016 Úloha nebola realizovaná.

6/2016 Desiaty ročník festivalu národnostných menšín sa uskutočnil 18. septembra 2016 v Humennom. Festival sa skladal sa z dvoch častí. V skanzene Vihorlatského múzea uskutočnila regionálna postupová prehliadka hudobného folklóru dospelých pod názvom Folklórne popoludnie a podujatie vyvrcholilo programom s názvom Odkaz predkov. Regionálnej prehliadky hudobného folklóru dospelých sa zúčastnili spevácke skupiny, sólo-duo speváci a sólista inštrumentalista, celkovo 126 účastníkov z okresov Humenné, Snina a Medzilaborce a súťažilo sa o postup na krajskú súťaž hudobného folklóru do Zámutova. Súťažiacich hodnotila odborná porota v zložení: PaedDr. Miroslav Kobelák, PhD. (Odbor kultúry PSK), Mgr. Michail Adamenko, ArtD. (operný spevák a pedagóg konzervatória v Košiciach) a Miroslav Dzijak (hudobný pedagóg). Na krajskú súťaž do Zámutova postúpili za okres Snina spevácka skupina Prameň z Pčoliného, spevácke duo Iveta a Simona Ihnatkové a sólista – inštrumentalista Jozef Pereksa zo Strihoviec, za okres Medzilaborce spevácka skupina Haburčanka z Habury a spevácke duo Roland Guba a Denis Zjatick z Medzilaboriec, za okres Humenné spevácka skupina Dubrova a spevácke duo Michaela

Vasilenková a Daniela Banduričová zo Zubné.

Vo folklórnom programe Odkaz predkov, ktorý sa uskutočnil na pódiu pri Mestskom kultúrnom stredisku v Humennom sa v prvej časti predstavili spevácke skupiny a sólisti, ktorí sa zúčastnili regionálnej prehliadky. V ďalšej časti programu si mohli poslucháči vypočuť nádherné rusínske piesne v podaní vynikajúcich detských speváčok Alexandry Jevčákovej z Vranova nad Topľou, Barbory Bačovčinovej z Pakostova, Miroslavy Chomovej, Ľudmila Kvašnej, Emy Banduričovej, Tamary Volochovej a Vandy Marinčákovej z Humenného. Humenčanom patril záver programu Odkazu predkov. V strhujúcom víre tancov, hudby a spevu sa predstavili detský folklórny súbor Chemloňáčik, estrádna folklórna skupina Starina, spevácke skupiny Hačure a Bosoročky a Folklórny súbor Chemlon Humenné. Vzhľadom na miesto konania je počet návštevníkov iba orientačný – cca 350 osôb.

7/2016 Podujatie Kalná Roztoka v skanzene sa uskutočnilo 21. augusta 2016. Jeho súčasťou bola prehliadka expozície, pravoslávny služba v drevenom kostolíku z Novej Sedlice a vystúpenie folklórnej skupiny BESKYD zo Stakčina a dievčenskej speváckej skupiny Bosorčatá. Podujatia sa zúčastnilo 298 návštevníkov.

8/2016 V dňoch 1. až 4. decembra 2016 sa v medzilaboreckom okrese uskutočnil 14. ročník festivalu rusínskej ľudovej piesne Spevy môjho rodu. Súčasťou podujatia boli skúšky detských a dospelých spevákov s orchestrom Súkromnej základnej umeleckej školy Kudlovská Humenné v priestoroch rekreačného strediska Danová pri Medzilaborciach. 2. decembra sa v kinosále Mestského kultúrneho strediska v Medzilaborciach uskutočnil prvý súťažný koncert detskej časti festivalu a galakonzert s vyhlásením výsledkov v Kultúrnom dome v Radvani nad Laborcom. Miestom súťažnej časti dospelých spevákov 4. decembra bol Dom kultúry v Krásnom Brode a galakonzert s vyhlásením výsledkov dospelých časti festivalu sa realizoval v Medzilaborciach. Súťažiacich spevákov hodnotila odborná porota v zložení PaedDr. Miroslav Kobelák, PhD., Miroslav Dzijak a Mgr. Jozef Fundák. Celkovo sa festivalu zúčastnilo 33 dospelých a 44 detských spevákov z okresov Snina, Medzilaborce, Humenné, Vranov nad Topľou, Bardejov, Svidník, Stará Ľubovňa, Lipany a Sabinov. Scenár programu spracoval Mgr. Miroslav Kerekanič a Ing. Martin Karaš a dramaturgia, réžia a hudobné úpravy Mgr. Miroslav Kerekanič. Konferovali Mgr. Marianna Železná a Ing. Martin Karaš. Súčasťou festivalu bola aj prezentácia detského rusínskeho CD Ruthenka II., ktoré naspievalo 30 detských spevákov z nášho regiónu a pripomenutie si 80. narodenín rusínskeho speváka, folklóristu a etnografa Jána Čižmára zo Svidníka. Podujatie sa

realizovalo s finančnou podporou Úradu vlády SR - Kultúra národnostných menšín, mesta Medzilaborce a obcí Krásny Brod a Radvaň nad Laborcom a nahrávalo Rádio Patria Košice.

9/2016 Projektu festival detských spevákov Zo struny na strunu (21. 10. 2016) sa zúčastnilo 46 najlepších zemplínskych, rusínskych a rómskych detských spevákov z hornozemplínskeho regiónu, deti z 28 školských a mimoškolských zariadení, ktorí sa prebojovali na festival cez regionálnu súťaž detského hudobného folklóru. V ich podaní odznali zemplínske, rusínske i rómske piesne. Program festivalu pozostával z verejnej generálnej skúšky, súťažného koncertu a galakonzertu spojeného s vyhlásením výsledkov súťaže. Festivalu predchádzali tri skúšky spevákov s orchestrom. Galakonzert nahrávali pracovníci Rádia Regína a bol vysielaný dňa 5. novembra 2016. Detských spevákov hodnotila odborná porota v zložení Mgr. Milan Rendoš – hudobný redaktor Rádia Regína, PaedDr. Miroslav Kobelák, PhD. – pracovník odboru kultúry PSK a Miroslav Dzijak – hudobný pedagóg. Laureátom podujatia sa stala Alexandra Jevčáková z Vranova nad Topľou. Spevákovi na podujatí sprevádzala ľudová hudba Súkromnej základnej umeleckej školy Kudlovska Humenné a FS Chemlon Humenné pod vedením primášky Vierky Hajdukovej. Hudobné úpravy, scenár a réžia Miroslav Kerekanič, program konferovala Natália Bošková. Podujatie si pozrelo 462 divákov.

22. ročník festivalu ľudovej piesne Zemplín špiva sa uskutočnil 16. decembra 2016. V tomto roku bol festival tematicky venovaný vianočným a novoročným ľudovým piesňam – koledám a vinšom zo Zemplína. Prvý koncert sa uskutočnil v mestskom kultúrnom stredisku v Humennom, druhý v Evanjelickom kostole v Kladzanoch. V takmer 2 hodinovom programe odznali zemplínske a rusínske pastierske, svetské i cirkevné koledy východného i západného obradu. Vianočné koledy boli zapracované do vianočnej tematickej štruktúry - pastierska hra a obetovanie darov, štefanská zábava a novoročné koledovanie. Podujatie si pozrelo 462 divákov.

10/2016 Koncert s názvom Hráme pod hviezdami v spolupráci so Súkromnou umeleckou školou Múzea z Humenného a Vihorlatskou hvezdárňou sa uskutočnil 11. júna v skanzene. Bol pripravený a realizovaný v rámci osláv 10. výročia založenia školy. Zúčastnilo sa ho 186 záujemcov.

11/2016 V rámci Dňa Prešovského samosprávneho kraja, ktorý sa uskutočnil 15. novembra 2016 mali návštevníci možnosť prehliadky expozícií múzea a aktuálnych výstav zdarma. Súčasťou bola aj finisáž výstavy Michala Čbalu, ktorej súčasťou bola prezentácia dokumentu – rozhovor a autorom a krátky téza spracovala Michalom Byckom. Podujatia sa zúčastnilo 48 záujemcov.

12/2016 Vianoce v múzeu spríjemnila vernisáž výstavy Ikony (8. decembra) zo súkromnej zbierky Milana Urbaníka zo Žiliny. Súčasťou podujatia bol koncert Metropolitného vzdelávacieho chóru Pravoslávnej cirkvi. Podujatie navštívilo 132 osôb. Folklórny vianočný koncert sme nerealizovali.

13/2016 Regionálna prehliadka speváckych zborov sa konala 10.septembra.2016 v rámci 6. ročníka Humenských zborových dní Mikuláša Fecuru. Okrem domácich zborov - Speváckeho zboru humenských učiteľov, rímskokatolíckeho speváckeho zboru Magnificat, Speváckeho zboru mesta Humenné a Dievčenského speváckeho zboru SPSA EBG sa predstavil aj zahraničný hosť – spevácky zbor Musica Fortuna z českého Turnova. Vo Vihorlatskom múzeu sa uskutočnil rozborový seminár festivalu, ktorý viedol doc. Milan Kolena, ArtD, dirigent Speváckeho zboru Apollo a Schola Gregoriana Bratislavensis, pedagóg VŠMU a umelecký riaditeľ hudobných festivalov v Bratislave, odborný gestor festivalu.

14/2016 V piatok 5. februára sa v priestoroch Vihorlatského múzea uskutočnilo vyhodnotenie 44. ročníka regionálnej postupovej súťaže amatérskej fotografie H/AMFO Roberta Spielmanna 2016. Vystavená kolekcia 92 fotografií zastupovala devätnástich autorov. Odbornú porotu pri výbere tých najlepších fotografií zastupovali Igor Šimko, Jozef Česla a Veronika Bažalíková. Výhercami sa stali Martin Mihaľov, Timotej Janko a Peter Polanský (do 16 rokov), Ľudovít Hruška, Anna Tóthová, Marek Suvák, Vladimír Vajs – dve ceny (nad 21 rokov). Čestné uznanie získali: Adam Tabak, Timotej Janko, Ferdinand Eštok (do 16 rokov), Marek Suvák, Alexander Daňo, Martin Demjan a Miroslav Vasil (nad 21 rokov).

15/2016 3. júna sa uskutočnilo vyhodnotenie 53. ročníka krajskej postupovej súťaže neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvarné spektrum 2016. Súťažnou kolekciou, v celkovom počte 186 výtvarných prác od 81 autorov boli zastúpené regionálne osvetové strediská a odbory osvetovej činnosti zo Svidníka, Prešova, Popradu, Vranova nad Topľou, Humenného a Bardejova. Súťaže sa nezúčastnila Stará Ľubovňa. Obsahové i technické zameranie predstavovalo kvalitatívne dobrú úroveň. Prvýkrát sa podujatia zúčastnilo 38 autorov, čo je prejavom záujmu o túto konfrontáciu tvorivých postupov i osobného rastu. Zaujala kategória autorov nad 60 rokov, ktorí vniesli do výstavnej kolekcie vizuálne svieži pohľad. Odborná porota odporučila vystaviť 84 výtvarných prác od 46 autorov a rozhodla o udelení cien a čestných uznání.

16/2016 Fotografický plenér pod názvom Fotografické inšpirácie sa uskutočnil 7. až 9. októbra 2016. Zúčastnilo sa ho 27 fotografov amatérov. Jeho súčasťou bola práca v teréne (osada Podskalka v Humennom, hrad Čičva, kaštieľ v Humennom), prednášky, beseda s vystavujúcim fotografom J. Česlom, projekcia z ukážok tvorby súčasných autorov a foto klubov v Trenčíne a Egeri, konzultácie, hodnotenia prác s lektormi. Výsledky plenéru predstavila výstava Fotografické inšpirácie.

17/2016 Literárnu súťaž pre dospelých Vansovej Lomnička múzeum nerealizuje. Jej usporiadanie v súčasnosti zabezpečuje Únia žien Slovenska.

18/2016 Pre jednotlivé okresy sme realizovali regionálnu postupovú súťaž Hviezdoslavov Kubín. Súťaž odštartovali Medzilaborce (14. 3.) kde sa prihlásilo 13 recitátorov. Na krajské kolo postúpila Barbara Štecová, ktorá zastupovala IV. kategóriu. V okrese Humenné (18. 3.) si recitátorské nadanie zmeralo 69 žiakov a študentov. V poézii si prvé miesto v každej kategórii odniesli Kristián Feškaniš, Valentína Harišová, Annamária Bajcurová a Mária Maliková. V próze vyhrali Samuel Simčo, Mária Ďurianová, Tomáš Horvát a Jozef Buhaj. V sninskom okrese (21. 3.) sa na súťaži zúčastnilo 41 recitátorov. V poézii sa na prvých priečkach umiestnili Samuel Ivan, Martina Zarembová, Matúš Lučka a v próze Liana Šokyrová, Rastislav Repko a Diana Hricová.

Okrem recitácií sa konalo aj regionálne kolo Divadelnej jari (12. 3.), súťaže divadelných súborov a scénických miniatúr. O tú však bol malý záujem, pretože sa prihlásili iba dva súbory. Postup na Krajskú scénickú žatvu 2016 v Levoči získali divadelníci ALFA pri ZUŠ

v Humennom s predstavením Aglaja pod vedením režisérky Evy Jacevičovej. Striebro získal tanečno-dramatický krúžok pri ZŠ s MŠ Michala Sopiru v Radvani nad Laborcom, ktorý sa predstavil so Zlatou priadkou v réžii Anny Huňarovej. Vihorlatské múzeum v Humennom sa pripojilo k inštitúciám podporujúcim vzdelávanie spoločnosti v oblasti umeleckého slova a realizovalo regionálne kolo XX. ročníka súťaže v prednese pôvodnej slovenskej prózy – Timravina studnička. Uskutočnilo sa 26. októbra 2016 a zúčastnilo sa ho 21 súťažiacich z okresov Humenné, Snina a Medzilaborce. Spolu 50 návštevníkov.

19/2016 Podujatie sa nerealizovalo. O účasť na súťažiach tanečných zložiek a choreografií folklórnych súborov nie je záujem zo strany tanečníkov. V tomto roku sa nekonala ani krajská súťaž choreografií.

20/2016 Koncert rusínskej dychovej hudby Selanka z Helcmanoviec sa mal realizovať v rámci projektu Festivalu národnostnej vzájomnosti. Dychová hudba sa však rozpadla. V súčasnosti dochádza k obnove kolektívu, budeme sa snažiť koncert realizovať v roku 2017.

Mimo plánu práce Vihorlatské múzeum spolu s Rusínskym záujmovým združením pripravilo a realizovalo projekt Odkaz Adolfa Ivanoviča Dobrianskeho pre súčasnosť.

Podujatie sa uskutočnilo 16. a 17. septembra 2016. Dvojdňový projekt sa začal v piatok podvečer v rodisku A. I. Dobrianskeho v Rudlove spomienkovou slávnosťou pri pamätnej tabuli na jeho rodnom dome, krojovaným sprievodom obcou a slávnostnou akadémiou v dome kultúry. Slávnostné príhovory odzneli v podaní predsedu Matice slovenskej Ing. Mariána Tkáča, PhD. a Mgr. Mareka Preisu.

V sobotu doobeda sa v Michalovciach uskutočnila spomienková liturgia v Katedrále sv. Cyrila a Metoda, ktorú celebroidal prot. Mgr. Sergej Barilik a spomienková slávnosť pri pamätníku A. I. Dobrianskeho. Účastníkov pozdravil zástupca primátora mesta Michalovce MUDr. Benjamin Bančej. Život a dielo A.I. Dobrianskeho priblížil prof. Ján Šafin a predseda Matice slovenskej Ing. Marián Tkáč PhD. Popoludní sa v Humennom uskutočnila vedecká konferencia venovaná životu, dielu a odkazu A. I. Dobrianskeho. Pretože osobnosť Dobrianskeho bola zložitá, komplikovaná a tvorivá, na konferencii bol daný priestor rôznemu spektru názorov na túto význačnú osobnosť rusínsko-slovenských dejín. Prezentovali sa názory gréckokatolíckych i pravoslávnych duchovných, zástupcov rusínskych i slovenských organizácií. Účastníkov konferencie pozdravila vedúca kultúry mesta Humenné Mgr. Mocáková. Konferenciu uviedol predseda Klubu Zemplínčanov v Košiciach RNDr. Michal

Tkáč, a odzneli na nej prednášky Mgr. Alexandra Onufráka, PhD. z Katedry politológie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach - Sociálno-politické myslenie A. I. Dobrianskeho, Doc. PhDr. Andreja Antoňáka, CSc. - A. I. Dobriansky ako politik, Mgr. Milana Jasika, správcu gréckokatolíckej farnosti v Olčke - A. I. Dobriansky – rusínsky národný buditeľ, JUDr. Mariána Gešpera, podpredsedu Matice slovenskej - A. I. Dobriansky a Matica slovenská. Záver konferencie patrilo prof. Jánovi Šafinovi, dekanovi Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity, ktorý vo svojej prednáške objasnil vzťah A. I. Dobrianskeho k pravoslávnej cirkvi a k Rusku. Mimo programu na konferencii vystúpil predseda Matice slovenskej Ing. Marián Tkáč PhD. Program podujatia sa ukončil večer panychídou a modlitbou za zosnulých (parastas) pri hrobe Adolfa Ivanoviča Dobrianskeho v obci Čertižné a slávnostným koncertom v miestnom kultúrnom dome. Panychídu celebroid domáci správca gréckokatolíckej farnosti Mgr. Radoslav Vaco za spolupráce gréckokatolíckych duchovných, členov Obšcestva sv. Jána Krstiteľa. Parastas pravoslávni duchovní za účasti Jeho Blaženosti Rastislava, metropolitu českých krajín a Slovenska.

Ďalšou akciou bolo usporiadanie komorného koncertu dua Porchác – Kákoni v rámci hudobného festivalu Hevhetia 2016, ktorého spoluorganizátorom bolo múzeum. Koncert sa uskutočnil 21. júna 2016. Navštívilo ho 57 osôb.

26. novembra 2016 sa v priestoroch kaštieľa konalo tretie stretnutie pod názvom Historické pamiatky na Zemplíne. Múzeum bolo opäť spoluorganizátorom podujatia spolu s Humenskou zberateľskou spoločnosťou a Klubom vojenskej histórie Beskydy. Medzi 27-mi prednášajúcimi boli aj Dr. I. Strakošová a Mgr. Ľ. Tirpáková. Podujatia sa zúčastnilo 147 poslucháčov.

VIII. KONTROLA, RIADENIE

RE 1/2016 Do grantovej schémy Ministerstva kultúry SR bol spracovaný projekt Kultúrne poukazy 2016. Okrem toho sme z grantovej schémy MK získali dotáciu na V. etapu reštaurovania nástenných malieb v izbe uhorských kráľov vo výške 10.000 EUR. Odborní pracovníci múzea spracovali ďalšie projekty – žiadosti o dotáciu do Fondu na podporu umenia (Reštaurovanie dvoch polychrómovaných svietidiel, Reštaurovanie piatich obrazov na plátne – medailóny uhorských panovníkov, Akvizícia dermoplastických preparátov Vydry

riečnej a jeleňa lesného, 3 projekty na podporu folklóru a konferencia Odkaz A. I. Dobrianskeho, Výtvarné spektrum 2016, INSITA 2016, Fotografické inšpirácie). Ďalšie žiadosti o dotácie na podporu projektov sme zaslali na Úrad vlády SR – Kultúra národnostných menšín. Podporené boli projekty Festival detských ľudových spevákov Zo struny na strunu, projekt Zrkadlenie, 22. ročník festivali Zemplin špiva a na 10. ročník festivalu národnostnej vzájomnosti. Mesto Humenné podporilo šesť našich projektov a Nadácia Matice slovenskej jeden projekt. Celkovo sme takto získali 55.657,- €.

RE 2/2016 Odborní pracovníci múzea mesačne vyhodnocujú plnenie plánu práce a ďalších úloh vyplývajúcich z činnosti múzea. Polročne sú poskytované údaje Úradu PSK.

RE 3/2016 Úloha je plnená priebežne počas celého sledovaného obdobia. Pravidelne prebiehajú kontroly a preverky (Zdravotná služba, BOZP, PO). Záznamy z nich sú uložené u Ing. Thomku zodpovedného za ich realizáciu. Po odchode menovaného do dôchodku prevzal a ďalšie realizovanie úlohy zabezpečoval Ing. M. Ferenčík.

RE 4/2016 Stav pohľadávok sledovaný priebežne. Právny zástupca informuje o výsledkoch súdnych sporov. Výkaz pohľadávok zasielame na PSK.

RE 5/2016 V kontrolnej činnosti sa riadime pokynmi zriaďovateľa – Prešovského samosprávneho kraja a všeobecne záväznými právnymi normami. Takto postupujeme pri kontrole zbierkového fondu múzea, pri prieskume trhu, výberových konania na služby, nákup tovaru a stavebné práce atď. V tomto roku prebehla v múzeu finančná kontrola v zmysle zákona NR SR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a kontrola hospodárenia a nakladania s majetkom PSK v zmysle zákona NR SR č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov a Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom PSK. Kontrola nezistila ich porušenie.

RE 6/2016 Úloha nebola zatiaľ realizovaná z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

RE 7/2016 Pripravili, spracovali sme (Ing. Šurinová a Golubová) a postupne realizujeme projekty s podporou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom. V rámci aktívnej

činnosti sme zamestnali štyroch dlhodobo nezamestnaných. V rámci projektu podľa § 51a zákona č. 5/2004 Zb. z. o službách zamestnanosti pracovali štyria pracovníci.

RE 8/2016 Pravidelne sme sa zúčastňovali na kontrolných dňoch a aktívne spolupracovali na realizácii I. etapy rekonštrukcie kaštieľa v Humennom. Postup prác bol pravidelne dokumentovaný. Celkové náklady na projekt predstavovali 2 milióny 620 tisíc eur, ktoré zabezpečil Prešovský samosprávny kraj. Dodávateľom stavby bol Metrostav, a.s. Praha. Práce na stavbe začali 21. mája 2015 a ukončené boli v júli 2016. Prvá etapa zahŕňala sanáciu muriva budovy pod a nad úrovňou terénu, opravu vonkajších fasád v reštaurátorskom režime, a následným reštaurovaním odkrytých historických architektonických a výzdobných prvkov, opravu krovu, zateplenie podkrovia a kompletnú výmenu strešnej krytiny, repasáciu pôvodných a výrobu desiatich nových okien, opravu balkóna na juhovýchodnom nároží budovy, opravu balustrád a podstavcov sôch pred hlavným vchodom. Slávnostné odovzdanie stavby sa uskutočnilo 14. novembra 2016 v koncertnej sieni za účasti všetkých zainteresovaných. Pri tejto príležitosti vydalo múzeum za finančnej podpory Metrostavu a.s. fotografický bulletin venovaný novej podobe kaštieľa (náklad 400 ks).

IX. REŠTAUROVANIE, OBNOVA, ÚDRŽBA

1/ Pokračujeme (p. I. Gubík) v reštaurovaní umeleckých zbierkových predmetov, ktoré nie sú v zozname hnutelných kultúrnych pamiatok (veľkoplošná olejomalba a ikona) , ako aj v konzervovaní a drobných opravách ďalších zbierkových predmetov (mosadzné predmety z umelecko-historickej expozície, majoliková váza zo zbierok starších dejín, kovové artefakty z archeologického výskumu pri kaštieli v Humennom. V depozitári pokračujeme v ošetrovaní kožených predmetoch zo zbierok národopisu. Ošetrené boli zvonce, zvieracie pasce a korytá.

2/ Vzhľadom na nedoriešenú otázku nových depozitárnych priestorov neboli dielne zriadené.

3/ Pravidelne vykonávame (p. P. Farkaš) servis a aktualizáciu počítačov vo Vihorlatskom

múzeu.

4/ Múzeum získalo finančné prostriedky na ďalšiu etapu (piatu) reštaurovania izby uhorských kráľov v interiéri kaštieľa v Humennom z dotácie Fondu na podporu umenia. Po doriešení všetkých administratívnych záležitostí začala realizácia prác 16. novembra 2016. Na základe vyhodnotenia verejného obstarávania bude práce realizovať akad. maliar Ľ. Cáp, autorizovaný reštaurátor. Práce budú ukončené v apríli 2017.

5/ V expozícii ľudovej architektúry sme realizovali pravidelnú údržbu a opravy jednotlivých objektov a zariadenia svojpomocne, a to:

- náter strešnej krytiny na objekte č. 5 – mlyn z Vyšnej Jablonky,
- komplexná oprava objektu č. 2 – obytno hospodársky dom z Kalnej Roztoky,
- čiastočná oprava drevených zábradlí pri chodníkoch,
- doplnenie dlažby pod prístreškom pre zbierkové predmety.

Ďalšie úlohy realizované mimo plánu práce

- úprava pracovných priestorov v kaštieli v Humennom,
- oprava EZS v priestoroch bývalého VOS,
- pomoc pri realizácii podujatí v priestoroch kaštieľa (koncerty, pracovné a spoločenské stretnutia),
- oprava priestorov prírodovednej expozície,
- sťahovanie zariadenia bývalého VOS atď.

NÁVŠTEVNOSŤ ZA ROK 2016

	Dosp.	De	Hrom.	Hrom.	Cudz.	Cudz.	Deti do 6.r.	Nepl.	Spolu
			dosp.	deti	dosp.	deti			
Umelecko-historická exp.	1867	1261	155	2501	365	302	315	600	7366
Exp. ľudovej architektúry a bývania	2255	1242	105	1918	563	197	676	436	7392
Sakrálna expozícia	447	269	16	243	24	71	95	73	1238
Prírodoved. expozícia	1018	769	123	1735	47	93	288	417	4490
Insitný maliar Michal Sirik 1. 1. – 31. 1.	14	6	-	-	-	-	-	61	81
Prieniky a spojenia 1. 1. – 31. 1..	14	6	-	-	-	-	-	61	81
Anton Frič Utečenci z Iraku 5. 2. – 29. 2.	17	8	-	102	-	-	3	74	204
H/AMFO R. Spielmana 2016 5. 2. – 29. 2.	17	8	-	102	-	-	3	74	204
Karpatská kraslica 10. 3. – 8. 4.	200	108	-	1039	4	65	56	198	1670
Martin Demjan – Krajina vo mne 10. 3. – 8. 4.	0	0	0	0	0	0	0	598	598
Historické fajky 20. 5. – 30. 8.	409	268	-	220	11	4	140	518	1570
Igor Kudzia Farebné impresie 20. 5. – 30.6.	301	170	-	220	3	0	136	454	1284
Výtvarné spektrum 2016 krajská prehliadka 3.6.- 30.6.	299	167	-	220	3	-	136	414	1239

Skrytá krása divokej prírody 7. 6. – 30. 6.	94	43	-	814	3	-	36	256	1246
M. Škrovina- príbeh môjho detstva 14.7.-31.8.	54	49	-	-	4	2	2	52	163
M. Čabala – Výber z tvorby 8.9.-30.9.	51	23	-	25	5	-	-	310	414
J. Česla Tajomné savany africké 7.10 – 30. 11. 2016	32	7	-	25	3	-	-	337	404
O. Dubay – Grafika – výber z tvorby 4. 7. – 31. 12. 2016	-	-	-	-	-	-	-	-	2292
Ikony (zo zbierky M. Urbaníka)	23	8	-	66	-	-	-	262	359
SPOLU	7112	4412	399	9230	1035	734	1886	7487	32295

Spracovala: Dr. I. Strakošová

január 2017